

І.М. Беляєва, доц. (ХДУХТ, Харків)

Г.А. Синицина, канд. екон. наук, проф. (ХДУХТ, Харків)

С.О. Ленерт, канд. техн. наук, докторант (ХДУХТ, Харків)

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СТАНДАРТ ЩОДО ПЛАСТИКОВОЇ УПАКОВКИ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ

Матеріали, які контактують з харчовими продуктами – це усі матеріали і вироби, які мають контакт з харчовими продуктами, такими як упаковка і контейнери, кухонне устаткування, посуд, виготовлені з різних матеріалів, у тому числі з пластмаси. Європейське законодавство відносно харчових контактних матеріалів також охоплює ті матеріали, які мають контакт з водою, призначеною для споживання людиною, але виключає устаткування для водопостачання. Безпека матеріалів для контакту з харчовими продуктами повинна оцінюватися у міру того, як хімічні речовини можуть мігрувати з матеріалів в харчові продукти, мають бути виготовлені по нормах ЄС, у тому числі з належною виробничою практикою, щоб будь-яка потенційна передача шкідливих речовин в харчові продукти не викликала проблем з безпекою, неприйнятним чином змінювала склад їжі або негативно впливала на смак або запах.

Згідно з Регламентом ЄС 10/2011 Пластикова упаковка для харчових продуктів – дослідження виробів і матеріалів, що контактують з харчовими продуктами, є обов'язковою процедурою. Рамковий Регламент 1935/2004 передбачає гармонізовану правову структуру ЄС. У цьому регламенті викладаються загальні принципи безпеки для усіх харчових контактних матеріалів. Принципи, викладені в Регламенті 1935/2004, вимагають, щоб матеріали не були шкідливі для здоров'я людини. Процедура проведення оцінок безпеки речовин, використовуваних для виробництва матеріалів для контакту з харчовими продуктами (FCM) відбувається за участю європейського органу.

В обов'язковому порядку необхідно вказати інформацію відносно використовуваних речовин, речовин, які схильні до обмеження по застосуванню в харчових продуктах, з даними рівня їх питомої міграції і, при необхідності, критеріїв чистоти відповідно до Директив 2008/60/ЄС, 95/ 45/ЄС, 2008/84/ЄС. Вказується специфікація на використання матеріалу або виробу, така як тип або види продуктів харчування, з якими він має бути пов'язаний, час і температура обробки і зберігання, відношення площі поверхні контакту з харчовими продуктами, об'єму, використовуваному для встановлення відповідності матеріалу або виробу і коли функціональний бар'єр

використовується у багатошаровий матеріал або виріб, підтвердження те, що вони відповідають вимогам.

У статті 15 (1) Регламенту по пластмасах викладено загальне зобов'язання, що на усіх етапах збуту ланцюга постачань, окрім етапу роздрібної торгівлі, наявність Декларації про відповідність є обов'язковою. Крім того, постачальник проміжних компонентів, які не є пластмасовими, а фарбами, покриттями або клеями, не зобов'язаний надавати Декларацію про відповідність, якщо це не вимагає національне законодавство, оскільки на рівні ЄС немає погоджених вимог, але рекомендується надавати адекватну інформацію. Рекомендується, щоб такий же підхід застосовувався до інформації для непластичних проміжних компонентів. На прохання органів виконавчої влади Декларація надається негайно. Надання підтверджувальних документів (стаття 16 Постанови про пластмаси) поширюється на усі етапи виробництва і маркетингу, включаючи роздрібну торгівлю.

Під час роботи з матеріалами, варто критично оцінювати інформацію, надану постачальником. Постачальникам на єдиний ринок слід враховувати, що упаковка входить в зону підвищеного контролю влади. Термін виконання роботи, пов'язаної з доказом відповідності вимогам Регламенту 10/2011, складає від 35 до 53 робочих днів, все залежить від призначення продукту. Додаток I до Регламенту (ЄС) № 10/2011 встановлює список дозволених речовин в Європейському союзі, які можуть використовуватися в пластмасових матеріалах і виробках, призначених для контакту з харчовими продуктами.

Після останньої поправки до Регламенту (ЄС) № 10/2011 Європейський орган по безпеці харчових продуктів опублікував додаткові наукові висновки по конкретних речовинах, які можуть бути використані в харчових контактних матеріалах, а також про дозволене використання вже дозволених речовин. В цілях забезпечення того, щоб в Регламенті (ЄС) № 10/2011 відбивалися самі останні висновки European Food Safety Authority, був прийнятий новий Регламент – COMMISSION REGULATION (EU) 2018/831 of 5 June 2018 amending Regulation (EU) No 10/2011 on plastic materials and articles intended to come into contact with food. Матеріали і вироби з пластмас, які потрапляють під дію Регламенту (EU) 2018/831, не можуть бути реалізовані після 26 червня 2019 року.